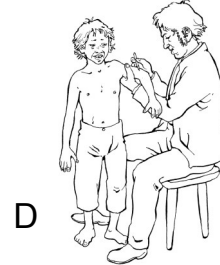
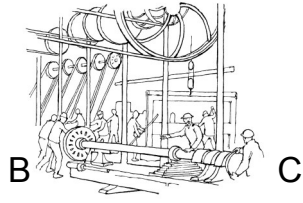

1. Mellan åren 1719 - 1866 skedde stora förändringar i människornas liv.

De olika bilderna nedanför visar olika personer eller händelser som har betytt mycket för de förändringar som skedde under denna tid.

Vilka olika händelser kan du berätta om när du tittar på bilderna nedanför?

Skriv dina svar på raderna nedanför bilderna.

A _____

B _____

C _____

D _____

E _____

F _____

G _____

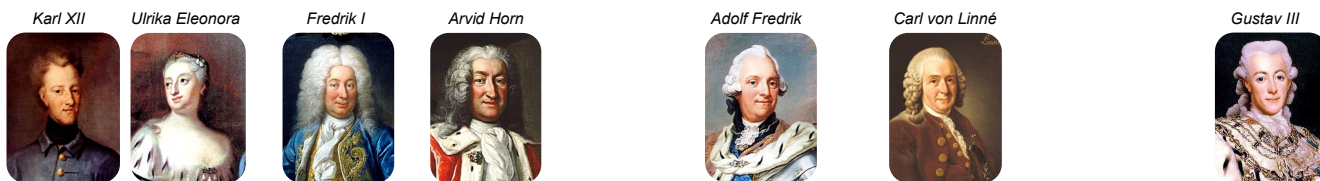
H _____

1. Här ser du en tidslinje som visar en del av det som kallas den *nya tiden*.
Du kan bland annat se slutet av stormaktstiden, frihetstiden och början av den Gustavianska tiden.

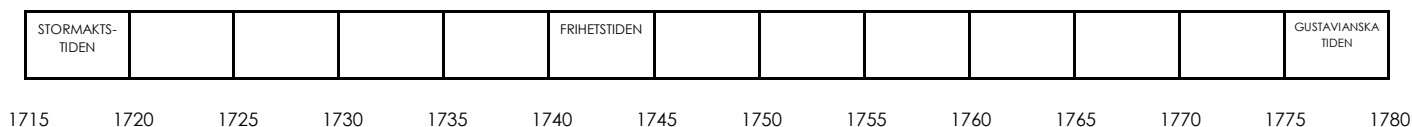
Måla den del av tidslinjen som markerar frihetstiden i gul färg.

2. När brukar vi säga att frihetstiden började? _____

3. När räknar vi med att frihetstiden tog slut? _____

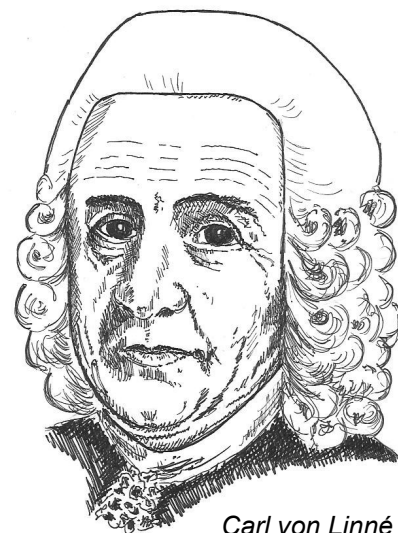

NYA TIDEN

4. Under hur många år varade frihetstiden? _____

5. Ovanför tidslinjen syns några regenter och andra viktiga personer som levde under frihetstiden. Finns där några namn du känner igen?
Vet du något om dem?

Carl von Linné

6. Vilka historiska källor ger oss viktig kunskap om människorna som levde under frihetstiden? _____

England blir Storbritannien

1. Förklara vad som menas med en industri. _____

2. Vilka var de första industrierna i Storbritannien?

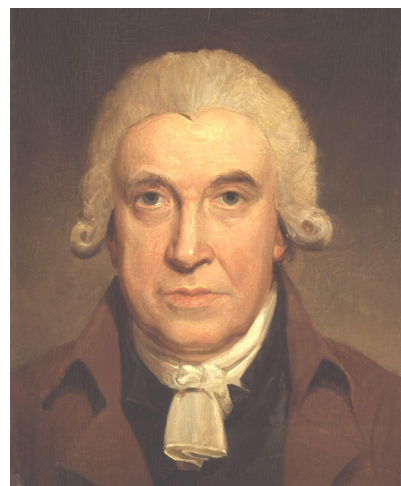
3. Hur fick Storbritannien tag på så billig bomull?

4. Hur skiljde sig *Spinning Jenny* från de gamla spinnrockarna?

Ångmaskinen

5. Vem uppfann ångmaskinen? _____

6. Hur användes ångmaskinen i textilfabrikerna?

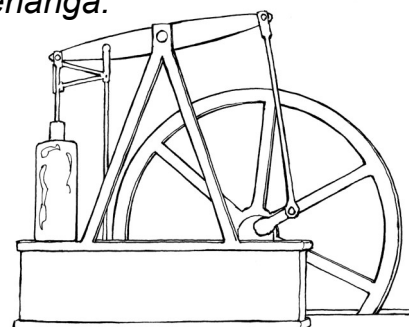

7. Meningarna nedan beskriver kort hur en ångmaskin fungerar.

Men meningarna har hamnat i fel ordning.

Numrera meningarna så att de kommer i rätt ordning!

- Därefter leder man in ångan i en cylinder.
- Sedan släpps ånga in på nytt och kolven pressas uppåt igen.
- När vattnet i behållaren börjar koka, bildas det vattenånga.
- När kolven är i högsta läge släpps ångan ut.
- Först eldas ångmaskinen med stenkol.
- Ångan i cylindern pressar upp en kolv.
- Då rör sig kolven neråt igen.

- Här ser du en tidslinje som bland annat visar den *Gustavianska tiden*.
Måla den del av tidslinjen som markerar den *Gustavianska tiden* i röd färg.
- Vad kallas tiden som kommer före den *Gustavianska tiden*? _____.
Måla denna tidsperiod i grön färg.
- När brukar vi säga att den *Gustavianska tiden* började? _____
- När räknar vi med att den *Gustavianska tiden* tog slut? _____

Adolf Fredrik

Gustav III

Carl Michael Bellman

Maskeradbalen på Operan

Gustav IV Adolf

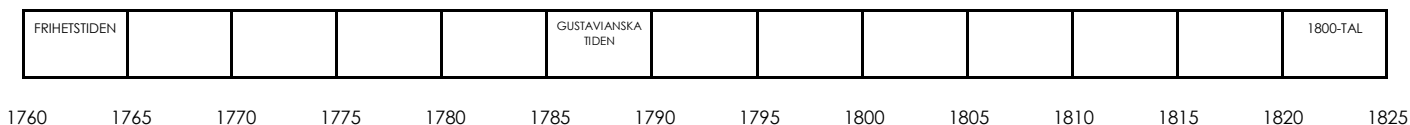
Karl XIII

Karl XIV Johan

NYA TIDEN

- Under hur många år varade den *Gustavianska tiden*? _____
- Ovanför tidslinjen syns några regenter och viktiga personer som levde under den *Gustavianska tiden*.

Finns där några namn du känner igen?

Vet du något om dem?

- Vilka historiska källor ger oss viktig kunskap om människorna som levde under den *Gustavianska tiden*? _____

1. Från vilket land kom modestilen rokokon?

2. Beskriv rokokons mode. _____

3. Vilken svensk konstnär från rokokon har blivit berömd?

4. Beskriv rokokons klädmode för kvinnor. _____

5. Beskriv rokokons klädmode för män. _____

6. Varför sminkade sig både män och kvinnor kraftigt på den här tiden?

7. Varför blev många som använde smink väldigt sjuka?

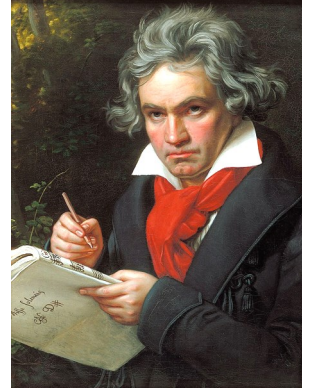
8. Hur tillverkade man peruker vid den här tiden?

9. Beskriv den gustavianska stilen. _____

Wien - musikens huvudstad

1. Nämn fyra berömda kompositörer som verkade i Wien.

Skriv deras namn under porträtten.

2. Vad kallades den musikstil som blev populär under andra hälften av 1700-talet och i början av 1800-talet.?

3. Beskriv kort vad som kännetecknar denna musikstil.

4. PARA IHOP

Kan du para ihop rätt person med rätt mening? Dra streck!

Två av kompositörerna har två påståenden var.

Franz Schubert

"Jag skrev operan Trollflöjten."

Franz Joseph Haydn

"Jag gjorde konserter redan när jag var 5 år gammal."

Wolfgang Amadeus Mozart

"Jag blev helt döv när jag blev äldre."

"Jag skrev 104 symfonier."

Ludwig van Beethoven

"Jag skrev över 900 sånger."

"Jag skrev Månskenssonaten."

1. Beskriv vad en mursmäcka kunde ha för arbetsuppgifter? _____

2. Vad var en piga för något? _____

3. Vad hade pigorna i städerna för uppgifter? _____

4. Vilka arbetsuppgifter kunde pigorna på landet ha?

5. Varför var livet ofta svårt för ogifta kvinnor? _____

6. Vad hände om en ogift kvinna fick barn? _____

7. Vad var en fosterfamilj? _____

8. Hur brukade det gå till när ett föräldralöst barn skulle få ett fosterhem?

9. **ORDFLÄTA.** Kan du hitta SJU arbetsuppgifter i ordflätan som en piga ofta fick utföra?

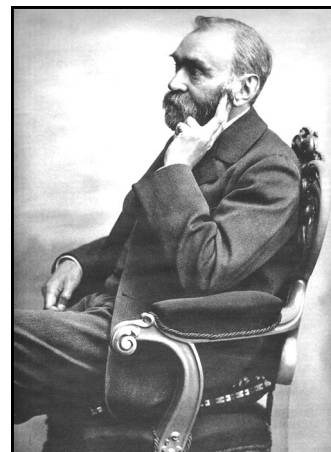
K	E	R	S	T	U	J	S	A	M	F
S	W	T	T	A	S	K	D	X	J	A
A	T	V	Ä	T	T	A	U	T	Ö	K
Y	S	F	D	S	R	T	K	D	L	E
O	R	L	A	G	A	M	A	T	K	V
T	Ä	N	D	A	E	L	D	K	A	M
T	Ö	M	M	A	P	O	T	T	O	R

1. Ge exempel på några kända svenska uppfinningar.

2. Vad är nitroglycerin för något? _____

3. Hur gick det till när Alfred Nobel uppfann dynamiten?

4. Varför blev dynamiten en succé ute i Europa?

5. Vid vilket datum delas nobelprisen alltid ut?

6. Försök att ta reda på vilka de fem nobelprisen är, som delas ut enligt Nobels testamente? _____

7. PARA IHOP

Kan du para ihop rätt uppfinnare med rätt mening?

Dra streck!

Gustav de Laval

"Min uppfinning ledde fram till Aga-fyren."

Gustav Erik Pasch

"Jag uppfann separatorn."

Gustav Dalén

"Min uppfinning var säkerhetsändstickan."

Sven Wingquist

"Jag uppfann dynamiten."

Alfred Nobel

"Jag konstruerade kullagret ."